

บทที่ ๔

ผลการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปและอธิบายเนื้อหาสาระสำคัญให้มีความครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาและปัญหาการวิจัยที่กำหนดไว้ ตามหลักการวิจัยทางสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ด้วยวิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงอุปนัย (Analytic Induction) ผสมผสานกับการอ้างอิงผลการวิจัยที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ แสดงความเชื่อมโยงความสัมพันธ์ และสร้างข้อสรุปต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อที่จะได้อธิบายขยายความจริงของข้อค้นพบให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมและกฎหมายของกลุ่มชาติพันธุ์ตำบลสะเมิงใต้ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๔.๑ วัตถุประสงค์หลักของแผนงานวิจัย

๔.๑.๑ เพื่อศึกษามิติทางสังคมวัฒนธรรมและกฎหมาย ของกลุ่มชาติพันธุ์ ตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

๔.๑.๒ เพื่อกระตุ้นเตือนให้ชุมชนตระหนักรู้ในสภาพการเปลี่ยนแปลงที่เป็นภัยคุกคามสังคม วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์

๔.๑.๓ เพื่อหาแนวทางที่จะสืบทอดปรับประยุกต์ใช้คุณค่าทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนมากที่สุด

๔.๒ วัตถุประสงค์โดยภาพรวมของแผนงานวิจัย

๔.๒.๑ เพื่อศึกษามิติทางสังคมวัฒนธรรมและกฎหมายกลุ่มชาติพันธุ์ตำบลสะเมิงใต้

๔.๒.๒ เพื่อศึกษาภัยคุกคามจากการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ พิธีกรรม และการบังคับใช้กฎหมาย

๔.๒.๓ เพื่อศึกษาวัฒนธรรมดนตรีและประเพณีชาติพันธุ์ไทลื้อ

๔.๒.๔ เพื่อศึกษาวัฒนธรรมความเชื่อและพิธีกรรมของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง

๔.๒.๕ เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงและการคงอยู่ทางความเชื่อและพิธีกรรมกะเหรี่ยง

๔.๒.๖ เพื่อศึกษาวัฒนธรรมจารีตประเพณีกฎระเบียบหมู่บ้านกะเหรี่ยง

๔.๒.๗ เพื่อศึกษาองค์ความรู้ด้านกฎหมายของชาวกะเหรี่ยง ตำบลสะเมิงใต้

๔.๒.๘ เพื่อศึกษาแนวทางการใช้บังคับกฎหมายกับกลุ่มชาติพันธุ์ในทางปฏิบัติ

๔.๒.๙ เพื่อศึกษาการเพิ่มความรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง

๔.๓ ผลการวิเคราะห์

๔.๓.๑ ผลการศึกษามิติทางสังคมวัฒนธรรมและกฎหมายกลุ่มชาติพันธุ์ตำบลสะเมิงได้พบว่า มิติทางสังคมวัฒนธรรมและกฎหมายของกลุ่มชาติพันธุ์ตำบลสะเมิงได้ มีองค์ประกอบที่สำคัญ ๕ หน่วย ได้แก่

๑) สถาบันสังคม คือหน่วยหลักที่ประกอบด้วยส่วนย่อย ๆ ของวัฒนธรรมที่สมาชิกยึดถือร่วมกัน เป็นแบบแผนในการดำเนินชีวิต ทำหน้าที่ร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานของสังคม ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันเศรษฐกิจ สถาบันการเมืองการปกครอง สถาบันการศึกษา การแพทย์และสาธารณสุข สถาบันสังคมถือว่าเป็นหัวใจของวัฒนธรรมและวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้มนุษย์ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม

๒) วัฒนธรรมประเภทที่เกี่ยวกับการควบคุมทางสังคม คือ วัฒนธรรมที่ช่วยทำให้เกิดระเบียบในสังคม ซึ่งบางอย่างจะเป็นการควบคุมอย่างเป็นทางการ และบางอย่างไม่เป็นทางการ วัฒนธรรมประเภทนี้มี ๕ ประเภทย่อย ได้แก่

๒.๑) ศาสนา ในหลักศาสนาจะมีข้อห้ามและข้อควรปฏิบัติต่าง ๆ ที่เรียกว่า เบญจศีล และเบญจธรรม หลักธรรมทางศาสนาพุทธจึงเป็นกฎหมายทางจิตวิญญาณ ช่วยควบคุมทางสังคมที่สำคัญมาก

๒.๒) ความเชื่อทางสังคม คือระบบความคิดเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ของคนในสังคม เช่น ในสังคมไทยมีความเชื่อ นรก สวรรค์ บุญ บาป การทำบุญ ช่วยควบคุมพฤติกรรมของคนให้อยู่ในระเบียบวินัย มีหิริ คือ ความละอาย มีโอตัมปะคือ ความเกรงกลัวต่อผลการกระทำบาปกรรม

๒.๓) ค่านิยม คือมาตรฐานที่ใช้วัดว่าสิ่งใดมีค่าในสังคมบ้าง เมื่อสิ่งใดมีค่า คนก็อยากมีอยากเป็นอยากได้ ความเชื่อในค่านิยมของสังคม ทำให้เกิดควมมีระเบียบในสังคม เช่น ค่านิยมของสังคมไทยในอดีต ๑๒ ประการ ได้แก่

- (๑) ยึดมั่นในพระพุทธศาสนาและนับถือผี
- (๒) เชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรม นรก สวรรค์
- (๓) เชื่อในเรื่องวิญญาณและสิ่งศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติ
- (๔) ยกย่องระบบศักดินา
- (๕) เคารพผู้อาวุโส
- (๖) มีชีวิตอยู่กับธรรมชาติ
- (๗) เชื่อถือโชคกลาง
- (๘) ต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม
- (๙) ยึดมั่นในจารีตประเพณี

(๑๐) นิยมอำนาจและบารมี

(๑๑) ชอบฟังพาวาภัยซึ่งกันและกัน

(๑๒) ฟังพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่

๒.๔) ประเพณี แต่ละสังคมมีประเพณีต่าง ๆ ที่ปฏิบัติติดต่อกันมาเป็นเวลานาน ประเพณีจึงเป็นเสาหลักของสังคมวัฒนธรรม เช่น ประเพณีความเชื่อ การแต่งกาย ภาษาพูด และประเพณีการต้อนรับ

๒.๕) กฎหมาย คือ มาตรการควบคุมทางสังคมโดยตรง กฎหมายมีความสำคัญมากในสังคมสมัยใหม่ เพราะว่า เป็นข้อตกลงที่ทำให้เกิดความระเบียบเรียบร้อยในสังคมได้เป็นอย่างดี

๔.๓.๒ ผลการศึกษาภัยคุกคามจากการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ พิธีกรรม และวัฒนธรรมย่อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เนื่องจากความคิดเชื่อ การกระทำ การตัดสินใจของสถาบัน องค์กร กลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งต้องเปลี่ยนแปลงความเชื่อ ค่านิยม ประเพณี ศิลปะ ภาษา และพิธีกรรม ไปตามกาลเวลา สภาพการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมเป็นปัญหาที่มนุษย์ประสบอยู่ในสังคมเป็นประจำทุกวันบางครั้งก็รู้สึกถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น บางครั้งก็ตระหนักถึงพิษภัยอันตรายจากการยอมรับและยึดถือเอาวัฒนธรรมต่างชาติมาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

๔.๓.๓ ผลการศึกษาวรรณกรรมดนตรีและประเพณีชาติพันธุ์ไทลื้อพบว่า

๑) กลุ่มชาติพันธุ์ไทลื้อและกะเหรี่ยงในพื้นที่ตำบลสะเมิงใต้ มีประชากร ๒๓, ๓๗๕ คน จำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น ๗,๖๕๐ ครัวเรือน

๒) ตำบลสะเมิงใต้ มีจำนวน ๑๑ หมู่บ้าน หมู่บ้านที่เป็นพื้นที่ศึกษาได้แก่ หมู่ที่ ๑ บ้านแม่สาบ หมู่ที่ ๖ บ้านแม่ลานคำ หมู่ที่ ๑๑ บ้านป่าคา

๓) หมู่ที่ ๑ บ้านแม่สาบ ก่อตั้งขึ้นมานานมากกว่า ๒๐๐ ปี มีครัวเรือน ๓๒๗ ครัวเรือน อาศัยอยู่ในพื้นที่ ๔๐๐ ไร่ ประชากรทั้งสิ้น ๙๑๙ คน แบ่งเป็นชาย ๔๔๙ คน และหญิง ๔๗๐ คน ชาวไทลื้อส่วนใหญ่อ่านเขียนและคิดเลขได้ โรงเรียนแห่งแรกอาศัยศาลาวัดแม่สาบเหนือ สร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๖

๔) ยุควัฒนธรรมประชาธิปไตย (พ.ศ. ๒๔๗๕-๒๕๐๐) รัฐบาลให้งบประมาณสร้างโรงเรียนจำนวน ๑ หลังในปี พ.ศ.๒๔๙๖ แสดงว่ามีระบบการเรียนการสอนหนังสือไทยลื้อมากกว่า ๓๐ ปีแล้วคนไทลื้อส่วนใหญ่จึงมีโอกาสดำเนินและจบการศึกษาภาคบังคับ คิดเป็นร้อยละ ๘๖ จบการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโทคิดเป็นร้อยละ ๑ จบปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ ๑๘ นับถือศาสนาพุทธและยังคงนับถือผีบรรพบุรุษ ผีเสื้อบ้าน ผีเมือง ซึ่งเป็นผีที่ช่วยคุ้มครองให้เกิดความสงบสุข อาชีพส่วนใหญ่ คือ เกษตรกรรม มีการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดปีในที่ดินเพาะปลูก ๑๒๐๐ ไร่

๕) ยุควัฒนธรรมเย็น (พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๒๐) กิ่งอำเภอสะเมิงมีนายสุนทร คำชู ซึ่งเป็นปลัดอำเภอนักพัฒนาได้ประชุมผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านขอความร่วมมือทำถนนจากอำเภอแม่ริมเข้ามาที่กิ่งอำเภอสะเมิงอีกทั้งได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยราชการในจังหวัดเชียงใหม่การสร้างถนนจึงสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีหลังจากนั้น มีนายชุมพล โภคกุลมาดำรงตำแหน่งนายอำเภอในปี พ.ศ.๒๕๐๑ ต่อมา พ.ศ.๒๕๑๐ มีการสร้างโรงเรียนเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กปัจจุบันคือโรงเรียนสะเมิง

พิทยาคม วิถีชีวิตของคนหมู่บ้านแม่สาบก่อนที่จะมีถนนเชื่อมต่อไปยังตัวอำเภอสะเมิง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ลักษณะการดำเนินชีวิตของชาวไทลื้อจะเป็นแบบพออยู่พอกิน และพึ่งพาอาศัยกัน เวลาเจ็บไข้ได้ป่วย ชาวไทลื้อจะรักษาด้วยยาสมุนไพร ใช้หลักความเชื่อเรื่องผี ใช้คาถาในการเสกเป่า บำบัดโรคภัยไข้เจ็บ ในยุคนีชาวไทลื้อได้รับการกล่าวขวัญว่ามีข้าวมากที่สุดในอำเภอสะเมิง ฉะนั้น หากหมู่บ้านใดมีข้าวไม่พอกินในรอบหนึ่งปี ก็จะมาขอซื้อข้าวจากบ้านแม่สาบ ชาวไทลื้อได้ชื่อว่ามี วัฒนธรรมเย็น เนื่องจากเป็นคนมีจิตใจอ่อนโยนเอื้อเฟื้อแบ่งปัน เป็นแหล่งวัฒนธรรมเย็น ผู้เข้ามา พึ่งพาได้ดับทุกข์ร้อน เป็นคนมีเย็นมีความละเอียดอ่อนในการปลูกข้าวได้ข้าวคุณภาพดี เป็น เกษตรกรประณีต ใส่ใจทุกขั้นตอนในการผลิต

๖) ยุควัฒนธรรมอุตสาหกรรม (พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๔๐) หลังจากมีถนนที่สามารถติดต่อ กับอำเภอและจังหวัดได้แล้ว ความเจริญแบบเมืองหลักและระบบสาธารณูปโภคเริ่มเข้ามาในหมู่บ้าน ชาวไทลื้อมีความสะดวกสบายมากขึ้น มีไฟฟ้าและน้ำประปา สังคมวัฒนธรรม ความเชื่อพิธีกรรม กำลังถูกภัยคุกคามโดยไม่รู้ตัว เป็นภัยเงียบแต่เกิดผลดีในด้านเศรษฐกิจ จากความเชื่อดั้งเดิมที่ทำการเกษตรเพื่อยังชีพ เปลี่ยนมาเป็นเกษตรเพื่อทำการค้า เป็นหน่วยระบบการผลิตวัตถุดิบเพื่อส่ง ป้อนโรงงานอุตสาหกรรม เช่น การทำไร่อ้อย ไร่ฝ้าย ไร่ยาสูบ ไร่กระเทียม ไร่สับปะรด เป็นต้น ทั้งนี้ การคมนาคมขนส่งที่ดีทำให้มีสินค้าสำเร็จรูปจากภายนอกกลับเข้ามาขายในบ้านแม่สาบมากขึ้น ชาว ไทลื้อเริ่มยอมรับวัฒนธรรมบริโภคนิยม ชื้อวิทยุและโทรทัศน์ พัดลม ตู้เย็น รถมอเตอร์ไซด์ รถยนต์ ผู้หญิงนิยมซื้อเสื้อผ้าใส่สังเคราะห์แต่งกายตามแฟชั่นคนตะวันตก เลิกปลูกฝ้าย เลิกทอผ้า เลิก ประเพณีแอ่วสาว เลิกการขับลื้อเกี้ยวสาว เลิกเป่าปี่ก้อยประกอบการขับลื้อ เลิกประเพณีแต่งกาย ชุดไทลื้อ ด้วยเหตุนี้การสืบสานวัฒนธรรมการทอผ้า วัฒนธรรมดนตรี (การขับลื้อ) เกิดการ เปลี่ยนแปลงอย่างช้า ๆ จากยุคอดีตมาสู่ยุคปัจจุบัน การศึกษาได้เปลี่ยนวิถีชีวิตวัฒนธรรม ความเชื่อ พิธีกรรม ของคนรุ่นใหม่ให้คิดและทำแบบคนเมือง ชื่นชอบวิธีการตัดสินความถูกและผิดตาม กระบวนการยุติธรรมสมัยใหม่ที่เข้ามาทดแทนความละอายและเกรงกลัวต่อบาปกรรมที่จะไม่ทำ ความผิดตามคำสอนทางพุทธศาสนา ระบบความคิดวิทยาศาสตร์เข้ามาครอบงำความคิดเชื่อ วัฒนธรรมความเชื่อและพิธีกรรมของชาวไทลื้อกำลังจะสูญหาย

๗) ยุควัฒนธรรมดิจิทัล (พ.ศ. ๒๕๔๑-๒๕๖๐) เป็นยุคที่ประเทศไทยได้ก้าวอย่างเข้าสู่ สังคมผู้สูงอายุตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ หลังจากนั้นกาลเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว จากอดีตมาสู่ยุค ปัจจุบัน นับรวมได้มากกว่า ๖๐ ปี เป็นยุคที่ประชาชนชาวบ้านในยุคบุกเบิก ทายาททางภูมิปัญญา ท้องถิ่น ต้องเกษียณอายุอำลาจากวงการ บางคนล้มหายตายจากไปแล้ว บางคนอยู่รอวันตายเหมือน ไม่ใกล้ฝั่ง ในรอบ ๖๐ ปีนี้ชาวไทลื้อมีวิถีชีวิตที่คล้ายกับสังคมเมืองหลวงมากขึ้น อำนาจเงินเข้ามามี บทบาทสำคัญ เครื่องอำนวยความสะดวกสบายกลายมาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต ต้องใช้ หยาดเหงื่อและเงินตราไปแลกสิ่งของสนองตัณหาวัฒนธรรมบริโภคนิยม ชีวิตของชาวไทลื้อกำลังติด

อยู่ในกับดักของวัฒนธรรมโลกาภิวัตน์หรือวัฒนธรรมไร้พรหมแดน เด็กชาวไทลื้อเมื่อเข้าโรงเรียนจะใช้ภาษากลางในการสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียนและใช้ภาษาไต (ภาษาเมือง) ระหว่างเพื่อน พ่อแม่เองก็พูดภาษาเมืองกับลูก ทำให้ภาษาลื้อที่เคยใช้ในอดีตหายไปจากการดำเนินชีวิตของเด็กชาวไทลื้อ ปัจจุบันฐานะทางเศรษฐกิจของชาวไทลื้อค่อนข้างดี ทำให้นิยมส่งลูกหลานไปเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เมื่อลูกหลานเรียนจบแล้ว จะทำงานอยู่ในตัวเมือง ดังนั้นเราจึงพบว่าในหมู่บ้านแม่สาบมีแต่ผู้สูงอายุอยู่เฝ้าบ้านกับหมา กระแสสังคมวัฒนธรรมเปลี่ยนไปเพราะการแพร่กระจายวัฒนธรรมตะวันตก การยอมรับวัฒนธรรมบริโภคนิยม การยึดถือวัฒนธรรมโลกไร้พรหมแดน ทำให้วิถีชีวิตของชาวไทลื้อที่เป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมเป็นตัวตนของคนมีอารยธรรม จิตใจมีความเจริญงอกงามมีความรู้รักสามัคคี มีน้ำใจรู้จักอภัย สังคมจึงอยู่เย็นเป็นปกติสุข แต่ ปัจจุบันคนไทลื้อเปลี่ยนจากคนที่เป็นพวกธรรมชาตินิยมหรือจิตนิยม กลายเป็นพวกวัตถุนิยม บริโภคนิยม ชื่นชอบการแข่งขันเป็นผู้นำ คิดหาวิธีการเอาเปรียบทุกรูปแบบเพื่อชัยชนะ เกิดการเปลี่ยนแปลงประเพณีความคิดเชื่อ ภาษาพูด การแต่งกายและประเพณีการต้อนรับ ทักษะคติของคนรุ่นใหม่ที่ปฏิเสธและดูถูกภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ สะท้อนให้เห็นรากเหง้าของปัญหาทางวัฒนธรรมดนตรี ความเชื่อทางพิธีกรรม ความศรัทธาต่อหลักกฎหมายที่กล่าวว่า “กฎหมายมีไว้สำหรับให้มีความสุขในบ้านเมือง มิใช่ว่ากฎหมายมีไว้สำหรับบังคับประชาชน” สอดคล้องกับหลักปรัชญาที่กล่าวว่า “การปกครองที่ดีที่สุด คือ การไม่มีระบอบการปกครอง” หรือ “วิธีการตัดสินที่ยุติธรรมที่สุด คือ ตัดสินด้วยใจที่มีความสงบสุข” ปัญหาความเสื่อมถอยทางวัฒนธรรมและกฎหมายของคนไทลื้อที่กำลังก่อตัวขึ้นในชาติพันธุ์ที่เรียกร้องความทันสมัยทัดเทียมตะวันตก สมควรได้รับการหยิบยกขึ้นมาเป็นปัญหาการวิจัยและค้นหาแนวทางฟื้นฟูวัฒนธรรม การอนุรักษ์ความเชื่อทางพิธีกรรมและการปฏิรูปกฎหมายที่เป็นธรรมเพื่อความอยู่รอดของชาติ

๔.๓.๔ ผลการศึกษาวัฒนธรรมความเชื่อและพิธีกรรมของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง

๑) หมู่ ๖ บ้านแม่ลานคำมี ๕ หย่อมบ้าน ได้แก่ ๑ บ้านสบลาน ๒ บ้านใหม่ ๓ บ้านห้วยยาไซ ๔ บ้านห้วยเฮี้ย ๕ บ้านแม่ลานคำ มีประชากรทั้งสิ้น ๔๐๐ คน ประชากรชาวกะเหรี่ยงส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธและยังคงนับถือผีบรรพบุรุษ ชาวกะเหรี่ยงส่วนใหญ่ไม่เรียนหนังสือ ไม่สามารถอ่านเขียนภาษาไทยได้ มีเพียงเยาวชนรุ่นใหม่ที่ได้รับการศึกษาเท่านั้น ทำให้ชาวกะเหรี่ยงในหมู่บ้านแม่ลานคำ หมู่ ๖ ยังคงความเชื่อดั้งเดิมไว้ได้มากเพราะไม่ถูกรอบงำทางความคิดสมัยใหม่

๒) หมู่ ๑๑ บ้านป่าคำมี ๓ หย่อมบ้าน ได้แก่ ๑.บ้านป่าคานอก ๒.ป่าคาใน ๓.บ้านแม่อมโก้น มีประชากรทั้งสิ้น ๑๐๐ คน ประชากรชาวกะเหรี่ยงส่วนใหญ่เปลี่ยนใจไปนับถือศาสนาคริสต์ ที่สอนให้เชื่อว่าชาวกะเหรี่ยงควรแยกความเชื่อในจารีตประเพณีดั้งเดิมออกจากกฎระเบียบที่หมอผี “จิโซ” เป็นผู้กำหนดข้อห้าม จึงมีการสร้างกฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษรขึ้นมาทดแทน มีรายละเอียดดังนี้

๒.๑) ห้ามผู้ใดขับรถยนต์ รถจักรยานยนต์ เรือในเขตชุมชน

๒.๒) ห้ามผู้ใดจำหน่ายเหล้า สิ่งเสพติดทุกชนิด โดยเด็ดขาด

- ๒.๓) ห้ามตัดไม้ในเขตอนุรักษ์และป่าต้นน้ำ โดยเด็ดขาด
- ๒.๔) ห้ามผู้ใดทะเลาะวิวาทในหมู่บ้านเขตชุมชนเด็ดขาด
- ๒.๕) ห้ามทิ้งขยะตามข้างถนน ในแม่น้ำลำคลอง โดยเด็ดขาด
- ๒.๖) ห้ามจุดไฟเผาป่าในเขตบ้านป่าคา โดยเด็ดขาด

๔.๓.๕ ผลการศึกษาการเปลี่ยนแปลงและการคงอยู่ทางความเชื่อและพิธีกรรมกะเหรี่ยง

๑). การเปลี่ยนแปลงและการคงอยู่ทางความเชื่อและพิธีกรรมมีผลต่อความเข้มแข็งและสงบสุขของกลุ่มชาติพันธุ์ ดังนั้นเมื่อกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงได้เปลี่ยนจากการนับถือผีเป็นนับถือศาสนาคริสต์ ซึ่งมีคำสอนที่ตรงกันข้ามกับความเชื่อและพิธีกรรมที่เคยปฏิบัติสืบทอดกันมาทำให้มีผลกระทบไปถึงสภาพธรรมชาติที่มีความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย

๒) ปัจจุบันหมู่บ้านป่าคา มีกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงจำนวนน้อยเพียงไม่กี่หลังคาเรือนที่ยังคงนับถือผี และยังคงประกอบพิธีตามความเชื่ออยู่เสมอ ส่วนหมู่บ้านแม่ลานคำกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงส่วนใหญ่ยังคงนับถือผี และประกอบพิธีกรรมตามความเชื่ออย่างเคร่งครัด

๔.๓.๖ ผลการศึกษาวินัยธรรมจารีตประเพณีกฎระเบียบหมู่บ้านกะเหรี่ยง

๑) ผลการศึกษาวินัยชีวิตและจารีตประเพณีกฎระเบียบชาวกะเหรี่ยงในอดีต พบว่ากลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง ตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่อาศัยอยู่บนภูเขาเส้นทางคมนาคมเป็นไปด้วยความลำบาก ในฤดูฝนรถยนต์ต้องใช้ระบบขับเคลื่อน ๔ ล้อ และบางช่วงถนนต้องพังโซไว้ที่ล้อจึงจะสามารถเดินทางเข้าออกได้ ส่งผลให้ในฤดูฝนเกือบจะไม่มีเจ้าหน้าที่เดินทางไปยังหมู่บ้านลานคำและหมู่บ้านป่าคา

๒) กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง ตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติมาเป็นเวลายาวนานก่อนที่จะมีการประกาศให้พื้นที่ส่วนนี้เป็นเขตอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ โดยกะเหรี่ยงกลุ่มสุดท้ายที่ได้อพยพย้ายถิ่นฐานตามคนกลุ่มแรกเข้ามาอยู่อาศัยในป่าแห่งนี้ นานมากกว่า ๔๐ ปี

๔.๓.๗ ผลการศึกษาศักยภาพความรู้ด้านกฎหมายของชาวกะเหรี่ยง ตำบลสะเมิงใต้

๑) ชาวกะเหรี่ยงส่วนใหญ่ยังไม่สามารถอ่านเขียนภาษาไทยได้ แต่เยาวชนกะเหรี่ยงรุ่นใหม่ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถอ่านเขียนภาษาไทยได้ มีส่วนน้อยที่ได้รับการศึกษาในระดับปริญญา และไปทำงานต่างพื้นที่ไม่ได้กลับมาพัฒนาบ้านเกิด เมื่อกะเหรี่ยงอ่านหนังสือไม่ออก ก็อ่านข้อกฎหมายสำหรับประชาชนไม่ได้ อีกทั้งภาษากฎหมายเป็นภาษานักวิชาการและต้องอาศัยทักษะของนักกฎหมาย อ่านให้ฟังและช่วยตีความจากข้อกฎหมาย รวมถึงต้องอธิบายให้เข้าใจเจตนารมณ์ที่ถ่องแท้ของกฎหมายด้วย จึงสรุปได้ว่า ชาวกะเหรี่ยงทั้งบ้านลานคำและบ้านป่าคา ขาดความรู้เรื่องกฎหมาย

๔.๓.๘ ผลการศึกษาแนวทางการใช้บังคับกฎหมายกับกลุ่มชาติพันธุ์ในทางปฏิบัติ

การใช้บังคับกฎหมายนั้น ไม่ว่าจะใช้บังคับกับผู้ใดในดินแดนของรัฐนั้น ย่อมจะต้องเหมือนกัน แต่ในทางปฏิบัติการที่เจ้าหน้าที่จะใช้บังคับกฎหมายได้นั้น กลับมีเหตุปัจจัยที่ต้องพิจารณาด้วยกันหลายประการ เพราะว่าโดยพื้นที่ส่วนใหญ่ในตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามกฎหมายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับที่ ๖๓๓ (พ.ศ.๒๕๑๖) พื้นที่ทำไร่ของชาวกะเหรี่ยงเองก็ตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งชาวกะเหรี่ยงอ้างว่าตนใช้ทำกินมาก่อนจะมีพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติแล้ว แต่การใช้ประโยชน์เป็นแบบหมุนเวียน ๗ ปีครั้ง จึงทำให้ยังคงสภาพความเป็นป่าอยู่

๔.๓.๘ ผลการศึกษาการเพิ่มความรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง

วิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง ตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ต้องเปลี่ยนที่ดินทำกินด้วยระบบหมุนเวียนส่งผลให้เป็นปัญหาด้านการบังคับใช้กฎหมาย เนื่องจากการทิ้งที่ดินแต่ละผืนไปเป็นเวลาหลายปี ส่งผลให้สภาพที่ดินที่ถูกทิ้งไว้นั้นกลับคืนสภาพเป็นป่า เมื่อชาวกะเหรี่ยงวนกลับมาทำกินในที่ดินผืนเดิมอีกย่อมกลายเป็นการบุกรุกที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ เนื่องด้วยทุกวันนี้พื้นที่ทั้งหมดของ หมู่ ๖ บ้านแม่ลานคำ และหมู่ ๑๑ บ้านป่าคา อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติทั้งสิ้น

